

พฤติกรรมของผู้ขับป้อนรถส่วนตัวส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจราจรในกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจเอก วิเชียร มุริจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-655-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE BEHAVIORS OF PRIVATE CAR DRIVERS THAT CAUSED TRAFFIC
ACCIDENT IN BANGKOK METROPOLIS.**

Police Captain Wichian Murichun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Art in Sociology

Department of Sociology and Antgropology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-655-2

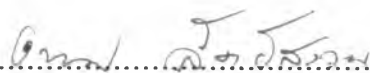
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจราจร
ในกรุงเทพมหานคร
โดย ร้อยตรี รวงเอก วิเชียร มูรีจันทร์
ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นิเทศ คินณะกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดมหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

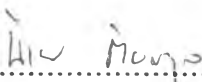

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์สุภวัฒน์ จุติวงศ์)

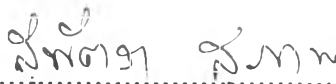
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์คร.งามพิศ ศึกษ์สงวน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คร.นิเทศ คินณะกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุพิศรา สุภาพ)

ร้อยตำรวจเอกวิเชษฐ์ นุริจันทร์ : พฤติกรรมของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากรถในกรุงเทพมหานคร (THE BEHAVIORS OF PRIVATE CAR DRIVERS THAT CAUSED TRAFFIC ACCIDENT IN BANGKOK METROPOLIS.)

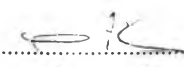
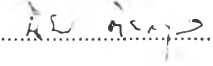
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.นิเทศ ดินณะกุล , หน้า. ISBN 974-655-2

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากรถ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ขับขี่ และเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากรถ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากรถ โดยศึกษาจากผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุจากรถ ในถนนวิภาวดีรังสิต และถนนที่ต่อเนื่อง หรือตัดผ่าน ในพื้นที่รับผิดชอบของ งาน 4 กองกำกับกร 2 กองบังคับการตำรวจจราจร พื้นที่สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง สถานีตำรวจนครบาลบางเขน และสถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน โดยใช้ แบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. อายุ และสถานภาพการสมรส ไม่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ
2. ผู้ขับขี่เพศชายจะประสบอุบัติเหตุจากรถมากกว่าผู้ขับขี่เพศหญิง
3. ผู้ขับขี่ที่มีการศึกษาค่ำจะประสบอุบัติเหตุจากรถมากกว่าผู้มีการศึกษาสูง
4. ผู้ขับขี่ที่มีรายได้น้อยจะประสบอุบัติเหตุจากรถมากกว่าผู้ที่มีรายได้สูง
5. ผู้ขับขี่ที่มีความรู้เรื่องกฎจราจรน้อย จะประสบอุบัติเหตุจากรถมากกว่าผู้ขับขี่ที่มีความรู้เรื่องกฎจราจรมาก
6. ผู้ขับขี่ที่มีประสบการณ์ในการขับขี่น้อยจะประสบอุบัติเหตุจากรถมากกว่าผู้ขับขี่ที่มีประสบการณ์ในการขับขี่มาก
7. ผู้ขับขี่ที่มีพฤติกรรมในการฝ่าฝืนกฎจราจรมากจะประสบอุบัติเหตุจากรถมากกว่า ผู้ขับขี่ที่มีพฤติกรรมในการฝ่าฝืนกฎจราจรน้อย

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 สาขาวิชา สังคมวิทยา
 ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่ออนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR
KEY WORD:

C 830620

SOCIOLOGY

WICHIAN MURICHUN : THE BEHAVIORS OF PRIVATE CAR DRIVERS THAT CAUSED TRAFFIC ACCIDENT IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. NITHET TINNAKUL, Ph.D. 244 pp. ISBN 974-655-2

The objective of this research was to study the behaviors of private cars drivers that caused traffic accidents, factors which effected to drivers' behaviors and the cause of traffic accident, in order to solve traffic accident problems. By studying from the drivers who had accident before in Wiphavadee road , the next or the cross road of Wiphavadee road. Under the responsibility area of the traffic Police Division , sub division 2 and department 4 , Don-Moueng Police station area, Tung-song hong Police station area , Bangkhien Police station area and Pholyothin Police station area by using 200 questionnaires and in-dept interview as research method.

The finding of research were as follows :

1. Age and marital status did not effect to traffic accidents.
2. Male drivers had more accidents than female drivers.
3. Drivers with low education had more accident than those with higher education.
4. Drivers who had low income had more accidents than those with high income.
5. Drivers who had little traffic knowledge had more accidents than those who had more traffic knowledge.
6. Drivers with less experience had more accidents than those with higher experience.
7. Drivers who often violated traffic laws had more accidents than these who less violated traffic laws.

ภาควิชา.....สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา.....สังคมวิทยา
2541
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... น.น. นิตยา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญไต่ถามกรรม	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ปัญหาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวความคิดเรื่องพฤติกรรม	9
ทฤษฎีความสัมพันธ์ของบุคคล	10
ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบน	11
ทฤษฎีการชัศเวลาทางสังคม	12
ทฤษฎีการกระทำทางสังคม	13
ทฤษฎีความล้าทางวัฒนธรรม	18
ทฤษฎีไร้ระเบียบ ของ Merton	19
ทฤษฎีความแตกต่างของเอกบุคคล	19
ทฤษฎีบรรทัดฐานทางสังคม	19
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	20
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	47
ตัวแปร	47
สมมติฐานการวิจัย	48
นิยามศัพท์ในการศึกษา	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีวิจัย 51
	ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง 51
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 54
	การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูล 55
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย 55
4	ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล 56
5	การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 100
6	การอภิปรายผลการวิจัย 131
7	สรุปผลการวิจัย ปัญหาที่เกิดจากการวิจัยและข้อเสนอแนะ 135
	สรุปผลการวิจัย..... 135
	ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิจัย 141
	ข้อเสนอแนะ 142
	รายการอ้างอิง 145
	ภาคผนวก
	แบบสอบถาม 153
	ประวัติผู้วิจัย 160

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2536 (Traffic Accident Situation in Metropolitan Police Bureau 1993)	5
1.2 สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2537 (Traffic Accident Situation in Metropolitan Police Bureau 1994)	6
1.3 สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2538 (Traffic Accident Situation in Metropolitan Police Bureau 1995)	7
2.1 สถิติการจดทะเบียนรถใหม่ ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2538	36
2.2 เปรียบเทียบสัดส่วนบริการผู้โดยสารของระบบขนส่งสาธารณะต่าง ๆ ในเดือน ธันวาคม 2536	39
2.3 แสดงรูปแบบการเดินทางในเขตกรุงเทพมหานคร	41
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	56
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส	58
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	59
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	60
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	62
4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้	63
4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้คู่สมรส	65
4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะการไร้รถยนต์	66
4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกันภัย	67
4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการขับขี่ รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร	68
4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนความรู้เรื่องกฎจราจร	70
4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เรื่องกฎจราจร	70
4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลำดับการฝ่าฝืนกฎจราจร	72
4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนการฝ่าฝืนกฎจราจร	73
4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการฝ่าฝืนกฎจราจร	75
4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลำดับการเกิดอุบัติเหตุ	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนการเกิดอุบัติเหตุ	78
4.18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเกิดอุบัติเหตุ	80
4.19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการจัดลำดับการแก้ไขปัญหารถจักรยานในเขตกรุงเทพมหานคร	81
4.20	การจัดลำดับความน้ำหนักคะแนนจำแนกตามมาตรการการแก้ไขปัญหารถจักรยาน	83
4.21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	84
4.22	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มอายุ	85
4.23	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มสถานภาพการสมรส	86
4.24	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มระดับการศึกษา	87
4.25	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มรายได้	88
4.26	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เรื่องกฎจราจร	89
4.27	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มประสบการณ์การขับขี่รถ	90
4.28	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการฝ่าฝืนกฎจราจร	91
4.29	ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของเพศผู้ขับขี่รถชนคดีที่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร	92
4.30	ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของอายุผู้ขับขี่รถชนคดีที่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร	93
4.31	ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของสถานภาพผู้ขับขี่รถชนคดีที่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร	94
4.32	ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของระดับการศึกษาผู้ขับขี่รถชนคดีที่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.33 ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของรายได้ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืน กฎจราจร	96
4.34 ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของความรู้เรื่องกฎจราจรผู้ขับขี่รถยนต์ที่มี พฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร	97
4.35 ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของประสบการณ์การขับขี่รถยนต์ที่มีพฤติกรรม การฝ่าฝืนกฎจราจร	98
4.36 ผลการวิเคราะห์การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples T Test) ของพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจรของผู้ขับขี่ รถยนต์ที่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร	99

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ 57
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส 58
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ 59
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา 61
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ 62
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ 64
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้คู่สมรส 65
4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะการใช้รถยนต์..... 66
4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกันภัย 67
4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร 69
4.11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เรื่องกฎจราจร 71
4.12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนการฝ่าฝืนกฎจราจร
4.13	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการฝ่าฝืนกฎจราจร 75
4.14	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนการเกิดอุบัติเหตุ ... 79
4.15	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเกิดอุบัติเหตุ 80
4.16	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ 84
4.17	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มอายุ 85
4.18	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มสถานภาพ 86
4.19	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มระดับการศึกษา 87
4.20	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มรายได้ 88
4.21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เรื่องกฎจราจร 89
4.22	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามการแบ่งกลุ่มประสบการณ์การขับขี่ 90
4.23	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการการฝ่าฝืนกฎจราจร 91

สารบัญไต่ถาม

ไต่ถามที่		หน้า
5.1	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ กานดา	102
5.2	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ แก่น	105
5.3	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ สมศักดิ์	108
5.4	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ สมเกียรติ	111
5.5	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ คอน	114
5.6	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ ไพโรจน์	117
5.7	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ ธนพล	120
5.8	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ ประสงค์	123
5.9	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ แคง	126
5.10	แสดงครอบครัวและเครือญาติของ พงษ์ธร	129